

Ο ΦΙΛΟΣ

Τ Η Σ

ΝΕΟΛΑΙΑΣ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΜΗΝΙΑΙΟΝ.

ΤΟΜΟΣ Β΄

ΤΕΤΑΡΤΟΣ Η΄. ΣΑΒΒΑΤΟΣ 1858. ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ.

Ἀπὸ τὴν στιγμήν κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἄνθρωπος ἐμόρφωσε κοινωνικὴν ζωὴν καὶ ἔστισι πολίτευμα, ἀπὸ τὴν στιγμήν κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπένοησε τὰ σημεῖα ἐκεῖνα τοῦ βίου τὴν ἀνάγνωσιν καὶ γραφὴν μεταχειρίζεται πρὸς ἰδίαν ὠφελίαν, ἐνομήθη εὐτυχῆς, καυχόμενος εἰς τὰς ἐφευρέσεις ταύτας ὡς ἀνακαλύψας μέσα, μᾶλλον εἰπεῖν ὄπλα, μὲ τὰ ὅποια νὰ δύναται εὐκόλως εἰς τὸ ἐξῆς νὰ κυβερνᾷ τὸν ἑαυτὸν του, καταδαμάζων τὰ πάθη, διδίδων δὲ καὶ δι-
ατηρῶν τὴν εὐδαιμονίαν του. Ἐκτότε ἀγωνίζεται ἀκουράτως διὰ τῶν μέσων τούτων, νὰ ἀσφαλίσῃ τὴν κοσμικὴν του πρόσκαιρον ταύτην δια-
μονήν. Καὶ τῆς κοινωνικῆς του ζωῆς τὰ ἐπινοούμενα προφυλακτικὰ μέσα εἶναι ἡ δύναμις καὶ ἡ διπλωματία· ἡ μὲν, διασπείρουσα τὸν τρόπον νὰ μετριάσῃ τὰς ὀρμὰς τῶν παθῶν, νὰ τιμωρῇ τὰ ἀμαρτήματα, καὶ εἰς μέρος νὰ προφυλάττῃ αὐτὰ διὰ τῆς προβλέψεως· ἡ δὲ, διὰ τῆς μου-
σικῆς καὶ τεχνικῆς ἐνεργείας νὰ ἀπατᾷ τὴν ἀδυναμίαν, διαδίδουσα τῶρα μὲν γλυκείας ἐλπίδας, τῶρα δὲ φρικτούς τρόπους, καὶ μὲ τὰ τοιαῦτα μέσα νὰ καταδαμάσῃ δῆθεν πᾶν μὴ προοδευτικὸν πνεῦμα. Τῶν δὲ γραμμάτων τὸ ὄφελος προερχόμενον ἐξ ἀντικειμένου διαμέτρου μέσου, δηλαδὴ τῆς πειθοῦς, κατέγινε νὰ ὑπερψώσῃ τὴν φαντασίαν του, καὶ ὡς φιλανθρωπότερον, νὰ ἡμερώσῃ αὐτόν. Προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου τὰ δύο ταῦτα ἐλατήρια, συναγωνιζόμενα ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπίνου εὐδαιμονί-
ας, ἡ δύναμις δηλαδὴ καὶ ἡ πειθὴ, ἂν καὶ ἐποφθαλμιούσαν εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον, ἤρχισαν νὰ ἀγωνίζωνται ποῖα ἐκ τῶν δύο τούτων νὰ ὑπερέχῃ, καταβάλλουσα τὴν ἄλλην, καθυποτάξασα αὐτὴν εἰς τὴν ἰδικήν της γνώμην. Ἄλλ' ὑπερέχουσα πάντοτε ἡ δύναμις,

ώφελήθη τούτο μόνον να χαίρη τὰ πρωτῆα διὰ τῶν ὄπλων καὶ μηχανορραφῶν της, ὅχι δὲ καὶ να ἀρκέσουν τὰ μέσα της ταῦτα πρὸς πλησίαν εἰς τὸν πρῶτον σκοπὸν, ὅστις ἦτο να δικτηρηθῆ τοῦ ἀνθρώπου ἢ εὐδαιμονία ἐν γένει. Ἀκολουθῶς δὲ εὐρέθη εἰς τὴν δυσάρεστον ἐξέσιν ἡ δύναμις, να βάλῃ εἰς ἐνέργειαν τὰ ὄπλα της, ὅπως καταδαμάσῃ τὰ πάθη, ἀν ὅχι καὶ να ἡμερώσῃ τὰ ἦθη. Ἡ μεταχειρισί; δὲ τῶν ὄπλων ποῖον ἐξαγόμενον ἔφερεν; Νὰ γυμνασθῆ ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸ να φρονεῖν καὶ να φρονεῖται, καὶ ἀντὶ τῆς καταδαμάσεως τῶν παθῶν του, μᾶλλον να ἐξηγρωθῆ καὶ καυχώμενος εἰς τὴν σωματικὴν του δύναμιν, να γίνῃ θηριοδέστερος. Συνοδοιοποροῦσα δὲ καὶ ἡ διπλωματία μετὰ τὴν δύναμιν, καθυπέβλαπεν ἐν αὐτῇ ὅτι, τῆς δυναστείας τὸ μέσον δὲν εἶναι τὸ κατάλληλον εἰς τὸν σκοπὸν, ἀλλὰ ἀρμυδιώτερον καὶ δυνατώτερον ὄπλον εἶναι ὁ ἐκνευρισμὸς, ὅστις παραλίττει χωρὶς να φρονεῖ καὶ καθυποτάττει χωρὶς ἀγῶνας. Τὸν ἐκνευρισμὸν τούτον, λέγει, τὸν ἀποδίδει ἡ πενία· ἰδοὺ τὸ κατάλληλον μέσον, ἰδοὺ ἡ ἀσφάλεια καὶ ἐπιτυχωμένη ἢ γνώμη αὕτη, ἐβάλλῃ εἰς ἐνέργειαν διακρατοῦσα δὲ ἡ δύναμις πάντοτε τὴν λεοντικὴν καὶ τὴν ἀλωπεκὴν πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ, καταπολεμοῦσα ἀδικήσας τὸν ἄνθρωπον, καὶ φέρουσα αὐτὸν τώρα μὲν εἰς ἀπελπισίαν τοσαύτην ὥστε να γίνεται ἀποστάτης, τώρα δὲ να μηδενίζῃ καὶ να ἐξουδυνῶν αὐτόν.

Ἐκ τῶν μνησθέντων ἀπεδείχθη ὅτι τῆς δυνάμεως ἡ πορεία, ἀν καὶ νομίζεται σωτήριος εἰς τὸν ἄνθρωπον, δὲν ἔφθασεν εἰσέτι να ἀποδώσῃ τὰ ἀποτελέσματα διὰ τὰ ὅποια ἐπενεῖθη, καὶ διὰ ὅσον ἐκοπίασεν, συνεργεία τῆς διπλωματίας, μ' ὅλον τούτο ἀπέχει πολὺ τοῦ να φθάσῃ εἰς τὸ ποθοῦμενον.

Τὸ δὲ ἄλλο σωτήριο ἐφεύρημα, τὸ φιλανθρωπότερον, ἢ πειθῶ, προῖοντος τοῦ χρόνου, καταγινομένη εἰς τὸ να μαλάσῃ τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ να μορφώσῃ τὰς νοητικὰς δυνάμεις αὐτοῦ, ἐλπίζουσα ἀποτελέσματα ἐντελῆ, ἐσύστησεν ἐπιστήμας ἀρμυδιῶς να ἀναπτύξωσι τὰ τῆς φύσεως φαινόμενα καὶ φωτίσωσι τὸ σκότος τῆς ἀμαθείας, διὰ τῶν ὁποίων πραγματικῶς, ἀν εἰς τὸ ποθοῦμενον δὲν ἔφθασεν, ἐδυνήθη ὅμως να φέρῃ τινὰ ἀνκούφισιν εἰς τὰς καταθλίψεις, να τὰς θεραπεύσῃ, να τὰς παρηγορήσῃ, ἀλλ' εἰς τὸν σκοπὸν δὲν ἔφθασεν οὔτε αὕτη· ἀναπαύεται δὲ διαδίδουσα θεωρίας ὀρισμοὺς, συμβουλάς, ἐλπίδας, ὥστε μετὰ τὰ τοιαῦτα ἐπέτυχῃ να ζῆ πλησιέστερα εἰς τὸν ἄνθρωπον, καὶ μετὰ τὰς εἰρηνικὰς της διδασκαλίας, να ἦναι εἰς μέρος χρησιμότερα εἰς αὐτόν, τὴν δὲ ἀληθινὴν εὐδαιμονίαν δὲν ἐδυνήθη εἰσέτι να τοῦ τὴν προσαγάγῃ. Μὴ δυνάμεναι δὲ οὔτε ἡ δύ-

ναμις, ὁμοῦ μετὰ τὴν παραφυάδα αὐτῆς διπλωματίαν, εἰς τὴν ἐπιστήμην να ἐπιφέρωσι τὸ ὄφελος διὰ τὸ ὅποῖον καὶ εὐδαιμονήσαν καὶ ὁ ἄνθρωπος διατελεῖ εἰς τὴν κοσμικὴν ταύτην ζωὴν δυνάμει μὴ μόνον τὰ ὀνόματα τῆς προσόδου καὶ τοῦ ἐξευγενισμοῦ, τί δυνάμει να συμπεράνωμεν; ἢ ὅτι τοῦ ἀνθρώπου ὁ προορισμὸς αὐτός, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν εἶναι ἐπιδεικτικὸς βελτιώσεως, διὰ τὸ ὅποῖον ποβαίνουσι ματαιοπονίαι ὅσα γίνονται ὑπὲρ αὐτοῦ, ἢ ὅτι τὰ εἰσέτι βεβλημένα εἰς ἐνέργειαν μέσα δὲν εἶναι τὰ κατάλληλα, τὰ ἀρμυδιά, τὰ ἀπαιτούμενα· διὸ ἀναγκαῖα ἀποβαίνει τῆς κυβερνήσεως του ἢ μεταρρυθμίσις.

Καὶ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ πολέμου, τὸν ὅποῖον ἡ δύναμις ἐπιχειρήσῃ εἰς τὰς ἀνάγκας της, ὑπέπεσεν εἰς πολλὰς μεταβολὰς, τώρα μὲν ἐκτελεῖτο δι' ὄπλων κοπτερῶν, τώρα δὲ ἀνεκαλύφθησαν πυρίτις, πυρόβολα, τηλεβόλα, κτλ., βάλλουσα εἰς ἐνέργειαν ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν μέσα μᾶλλον καταστρεπτικώτερα, μετὰ τέλος να φθάσῃ εἰς τὸν σκοπὸν της, ἀλλὰ δὲν ἐδυνήθη να κατορθώσῃ ἄλλο, εἰμὴ να καταβάλλῃ τοὺς πολεμικοὺς της. Ποῖα αἰτία ἐβίβασεν τὴν δύναμιν να ἀποβάλλῃ τὴν ἀρχαίαν της τακτικὴν, καὶ να ἀντικαταστήσῃ τὰς ἀνακαλύψεις τῶν καταστρεπτικῶν μέσων; ὅχι ἄλλη βέβαια εἰμὴ ἵνα φθάσῃ ταχύτερα εἰς τὸ ποθοῦμενον, ἀφοῦ ἐβεβιαώθη ὅτι ἡ ἀπλή ἀρχαία τακτικὴ τοῦ πολεμῆν, οὔσα ἀτέλης, δὲν ἀρκοῦσε να φέρῃ εἰς τὸ ζητούμενον ἀποτέλεσμα. Τὰ γεγονότα ταῦτα μᾶς παραπέμπουσι να πιστεύσωμεν ὅτι εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν πίπτει καὶ ἡ διπλωματία καὶ ἡ ἐπιστήμη, καὶ φθάσαντες εἰς τὸ ἐξαγόμενον ὅτι ἀν τὰ τοιαῦτα δυνατὰ δυνατώτατα στοιχεῖα εἰσέτι δὲν ἔφθασαν εἰς τὸ ποθοῦμενον, δὲν εἶναι ἄλλο τὸ αἷτιον εἰμὴ διότι ἐνεργῶσι συστηματικῶς, οὔτως εἰπεῖν, διὰ τὸ ὅποῖον ἐματαιοπόνθησαν, καὶ ὅτι εἰς τὴν αὐτὴν ματαιοπονίαν ἐβίβει δικτελοῦν, ἀν οὔτως ἐξηκολούθωσι, διότι τὰ αὐτὰ αἷτια τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα ἀποδίδουσι.

Ἡ ἱστορία, ὁ ἀλάσκατος οὗτος διδάσκαλος, ἦτις καὶ ἐρμηνεύει καὶ διατηρεῖ, φέρουσα εἰς τὴν μνήμην τὰ παρελθόντα, αὕτη καὶ μόνη δύναται ἕκαστον να βεβαιώσῃ ὅτι οὔτε καλὸν οὔτε κακὸν ἐτελεσφόρησεν εἰς τὸν κόσμον, ἀν δὲν ἐτροποποιήθη ἀναλόγως τοῦ καιροῦ. Εἰς αὐτὴν βλέπομεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος πολλάκις ἐβίβασθη ἀπὸ τὰς ἀνάγκας του, να προσεβῆ τώρα μὲν εἰς τὸ ἐν, τώρα δὲ εἰς τὸ ἄλλο ἐκ τῶν βοηθημάτων, τῶν ἐλαττηρῶν τούτων, τῆς δυνάμεως δηλαδὴ τῆς διπλωματίας καὶ τῆς πειθοῦς, ἀλλ' ὅσας ἐξ αὐτῶν ὠφελήθη, ἢ ὠφέλειά του ἐστάθη ἢ ζημιαιία, ἢ οὔτιδανὴν παρηγορίαν τοῦ παρεῖχεν, καὶ προῖοντος τοῦ καιροῦ, ἢ πρόσκαιρος αὕτη παρηγορία

ἐξαληφθεῖσα, αὐτὸς ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πρώτην του ἀμηχανίαν, ζῶν ἐν ταλαιπωρίᾳ, ὥστε ἡ ζωὴ νὰ τοῦ ἦναι μᾶλλον θάνατος. Πολλὰκι, ὁ ἄνθρωπος στοχαζόμενος ὅτι διώκει τὸ ἴδιόν του συμφέρον, μᾶλλον ἀπομακρύνεται ἐξ αὐτοῦ· ἡ ἀπάτη οὕσα ριζομένη εἰς τὸν νοῦν, ἀποπλανᾷ τῆς ἀληθοῦς καὶ εὐθείας ὁδοῦ, καὶ διευθύνει εἰς τὸν θλαθρον.

Πρὸς τοῦτοις ἡ ἀνθρώπιнос ἀδυναμία εὐρίσκουσα πρόσκαιρον ἀνάπαυσιν εἰς τὰ ἐπιχειρήματά της, δὲν μερμνᾷ δι' ἄλλο τὴν δὲ ἀνάπαυσιν ταύτην τὴν εὐρίσκει παρατηροῦσα τὰ ἔργα τοῦ πλησίον της, καὶ μιμουμένη ἀκριδῶς τῶν παραδειγμάτων ἐκείνου, διαιτελεῖ εἰς τὰ ἔργα της τυφλοῖς ὄμμασιν. Ἡ μίμησις ὅθεν εἶναι ἡ ἀνάπαυσις της, καὶ ἀναπαυομένη εἰς ἰδέαν παρ' αὐτῆς ἐκλελεγμένην, περιστρέφεται εἰς τὸν ἀζῶνά της, οὕτως εἰπεῖν, ἀνίκανος νὰ διακρίνη ἂν ἡ ἐκλογὴ της εἶναι σωτήριος ἢ ὄχι. Ἐξασκουμένη δὲ ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς ταύτης, καὶ διατηροῦσα σειρὰν τὴν ὁποίαν μόνη της ἐκλεξε, διαμένει κατὰ τὴν κοινήν ἔκφρασιν, εἰς τὸ τυφλὸς τυφλὸν ὁδηγεῖ, καὶ συρομένη παρὰ τοῦ πλησίον της, φθάνει εἰς ὅ,τι εἰσέτι εὐρίσκεται. Ἀποδεδειγμένα ὄντα τὰ ἀναφερόμενα, χωρὶς ἀντιλογίαν φθάνομεν εἰς τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰς τὴν ὁποίαν ἀπαιτεῖται νὰ ὑψωθῇ ἐνὸς ἐκάστου ἡ φωνὴ μὲ τὴν εὐχὴν ταύτην κείθε οἱ ἀρμόδιοι φιλόανθρωποι ἀλλὰ ἱκανοί, νὰ γρέψουν πρὸ βλέμμα αὐτῶν πρὸς τὸ βεῖον πλάσμα, τὸν ἄνθρωπον, καὶ μεταβάλλοντες τὰ ὀπισθοδρομικὰ ἢ στάσιμα συστήματα κυβερνήσεως, νὰ συγκαιράσουν ἄλλα ἀρμοδιώτερα, τὰ ὁποῖα νὰ τὸν φέρουν ἀσφαλέστερα εἰς τὴν ἀληθινὴν εὐδαιμονίαν, καὶ διὰ τῶν παραδειγμάτων καὐτῶν, νὰ ἀποσυρθῇ ὁ ἀπλοῦς καὶ πεπλανημένος ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν κσφαλερὰν διεύθυνσίν του εἰς τὴν ὁποίαν εἰσέτι διατρέχει, μεταφέροντες τον ἐκ τοῦ σκότους εἰς τὸ ἄσβεστον φῶς, τὴν τάξιν, ἥτις πάλλου δὲν ὑπάρχει εἰμὴ εἰς τὴν θρησκείαν.»

Ἰψωθεῖσα ἡ κοινὴ αὕτη φωνή, ἥτις εἶναι ἡ φωνὴ τοῦ Κυρίου, καὶ γραφεῖς ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν ἀληθῆ καθαρέπτην, ὅστις εἶναι ἡ θρησκεία, θέλει ἐξακριβώσῃ ὅτι εἰς αὐτὴν καὶ μόνην δύναται νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν εὐδαιμονίαν του. Κατοπτριζόμενος δὲ συνεχῶς μὲ προσοχὴν εἰς αὐτὸν, θέλει εὐρῆ ἄπυλον, καὶ θέλει γνωρίσει ὅτι ὁ πρόσκαιρος τοῦτος κόσμος δὲν τοῦ παρέχει ἄλλο εἰμὴ πλάνην καὶ ἀπάτην· θέλει γνωρίσει ὅτι οὔτε ἡ δύναμις, οὔτε ἡ πειθῶ, ἔχουν τοσαύτην ὑπεροχὴν ὁποία ἀπαιτεῖται πρὸς ἀσφάλειαν τῆς εὐδαιμονίας του· Ἄλλ' ἡ Ἱστορία μᾶς ἀνακαλεῖ εἰς τὴν μνήμην καὶ τῆς Ἱεροκρατίας τοὺς καρποὺς, μᾶς μνημονεύει ποῖα ἀποτελέσματα ἐδόθησαν καὶ παρ' αὐτῆς, τὰ ὁποῖα βαλλόμενα εἰς τὴν πλάστιγγα, μᾶς παρουσιάζεται τοῦτο τὸ ἀναμφισβήτητον, ὅτι οὔτε καὶ αὐτὴ ὑπὲρτέτης ἐπωφελῶς διὰ

τὸ ὁποῖον μᾶς προβαίνει ἀναγκάτως ἡ βεβαιότης ὅτι καὶ αἱ τρεῖς αὗται δυνάμεις, ὡς ἀδελφαί, ἀνάγκη εἶναι νὰ συνεργῶσι, ἡ θρησκεία δηλαδὴ ἡ πειθῶ καὶ ἡ δύναμις, ἀναπληροῦσα ἀμοιβαίως ἡ μία τῆς ἄλλης τὰ ἐλλείμματα, καὶ ὅτι ἀνευ αὐτῆς τῆς εὐκρινοῦς ἀδελφότητος, τῆς ἀκουράστου συνεργείας τῶν τριῶν τούτων δυνάμεων, εὐδαιμονία δὲν θέλει ὑπάρξει, καὶ πᾶσα ἄλλη προσπάθεια ἀποβαίνει ματαιοπονία.

Α.

Η ΜΑΡΙΑ.

Ἦτον ἤδη νύξ καὶ αὐτὴ νῆρῖσκετο ἀκόμη μόνη εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ βασιλέως. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς περιχούσεως αὐτὴν βαθείας σιωπῆς, ὁ δυνατὸς κτυπόκαρδος ἦτον ὁ μόνος ἤχος ὅστις ἀντήχει εἰς τὰ ὠτά της, ἐνῶ εἰς τὸ ἐξῶθεν τοῦ δωματίου, ἡ μονότονος ταραχὴ τῶν βηματικῶν ἀρματωλοῦ τινος καὶ ἐκείνη ἦτις καθ' ὥρας διαστήματα ἀπετελεῖτο ἀπὸ τὴν ἀλλαγὴν τῆς φυλακῆς ἐνωμένη μὲ τὴν ταπεινὴν καὶ βραχνὴν φωνὴν ἐνόπλων ἀνδρῶν, καλῶς τῇ ἐπενθυμίζον ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξέλθῃ ἐκείνου τοῦ τόπου περὶ τοῦ ὁποῖου μία εὐλιβερὰ προαίσθησις τῆς ἔλεγεν ὅτι θέλει τῇ ἀποκατασταθῆ ὀλέθριος. Γονυπετῆς ἐπὶ τοῦ τάπητος μὲ τὸ σῶμα στηριγμένον ἐπὶ τῶν πτερνῶν, ἀκουμβούσε τὸ ὀπισθεν τῆς χαριέσσης κεφαλῆς ἐπὶ μίᾳ τῶν γωνιῶν τῆς κλίνης σολισμένης μὲ κυανοῦν δαμάσκον καὶ ἀργυρὰ περιπλοκάδια.

Αἱ χεῖρες διὰ τῶν δακτύλων συμπεπλεγμέναι, ἀκουσίως καὶ ἀνευ τινὸς αἰτίας ἐπιπτον ἐπὶ τοῦ σκέλους, διότι οἱ βραχίονές της ἦσαν ἤδη παραλελυμένοι, διαλελυμένοι καὶ ἀνεργοί. Τὰ μεγάλα της μαῦρα ὄμματα ἐσρέφοντο βραδέα καὶ ἐμψυχωμένα ἀπὸ τὸ ἐν εἰς τὸ ἄλλο μέρος τοῦ κοιτῶνος, ἐνῶ ἐνίστε ἐκυλίοντο δάκρυα διὰ τῶν ὠχρῶν παρειῶν της, χωρὶς αὐτὴ κἂν νὰ φροντίζη ὅπως τὰ σπογγίσῃ. Τὸ ἡμίανοικτον σῶμα ἦτο στυγνὸν καὶ κατακεκαυμένον ἀπὸ τὴν ἐκπνεοῦσαν ἀνεπνοὴν καὶ ἀπὸ τὸν ἐπανηλειμμένον στεναγμὸν ὅστις πᾶσαν στιγμὴν ἐτάραττε τὸ στῆθος της καὶ ἐφούσκωνε τὸν λάρυγγά της.

Ἀντικρὺ εἰκίστο ἐντὸς ἀλαβασρίνου λυχνίας ἀμυδρόν τι φῶς, καὶ ἐκρέματο εἰκὼν ἐστεφανωμένη ἐξ ἐβένου καὶ μαργαριταρορίζης, ἔνθα ἦτο ζωγραφισμένη ἡ Παρθένος Εὐαγγελίστρια. Τὸ ὅ,τι περιεστύλιζε τὸ δωμάτιον ἐκεῖνο ἐφανέρωνεν ὅτι, ὁ τόπος, ὁ καιρὸς καὶ αἱ περιστάσεις δὲν εἶχον συγκατανεύσει τὴν συμπλήρωσιν ἀξιοπρεποῦς πολυτελείας προσηκούσης εἰς βασιλέα, ἀλλ' ἡ χαριέσσα ἀπλότης ἦτις ἐκεῖ ἀνεφαίνετο, σαφῶς ἐδείκνυεν ὅτι ἡ γαλλικὴ φιλοκάλεια δὲν δύ-

ναται νὰ σταθῆ εἰς κανένα τόπον ὀκνηρόν. Βεβαίως ἡ Τοσκανέλλα, μικρά πόλις τοῦ δουκίτου τοῦ Κάσρου, τοποθετημένη μεταξὺ τῶν Παππικῶν καὶ Τοσκανικῶν κρατῶν, ἀλωθείσα ὀλίγας ὥρας πρότερον ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν τοῦ Καρόλου θου τῆς Γαλλίας, δὲν ἠδύνατο νὰ παρέξῃ μέσα πομπῆς καὶ πολυτελείας· ἠδύνατο ὅμως νὰ παρασκευάσῃ ἓνα τόπον, ὅστις νὰ ἦναι ἐφοδιασμένος ἀπὸ ὅλα τὰ ἀντικείμενα πρώτης ἀνάγκης, τὰ ὁποῖα, ἡ πρόνοια τῶν ὑπικῶν παρασκευάζει διὰ τοὺς ἡγεμόνας. Ἐλαφρῶς τις θόρυβος διέκοψεν καὶ ἐτάραξεν ἀπὸ τοῦ λιθάργου τῆς λίπης τῆς τῆν νέαν Ἰταλίδα ἥτις ἠγέρθη αἰσθανομένη νὰ ἀνοίγηται ἡ θύρα. Δὲν ἀνέστη ὅμως, ἀλλ' ἔζη μόνον ἐπὶ τῶν γονάτων παρατρουῖσα προσεκτικῶς τίς εἰσῆρχετο. Καὶ ἰδοὺ ὁ Κάβρολος· ὅστις προηγεῖτο μὲν ὑπὸ θραπενίσκου κρατοῦντος δύο κροπήγια, ἠκολουθεῖτο δὲ ἀπὸ ἓνα ὑπασπιστὴν φέροντα τὴν περικεφαλαίαν καὶ τὴν σπάθην τοῦ Καρόλου ἐπὶ χρυσοῦ τινος δίσκου. Ὁ Κάβρολος μόλις ἐμβῆκεν ἐκύτταξε τὴν νέαν, καὶ ἰδὼν αὐτὴν εἰς ἐκεῖνο τὸ σχῆμα ταχέως ἐκδύθη τὸν μανδύαν καὶ τὸν θώρακα, καὶ ἐφόρεσε περιζήτητον κυανοῦ κατυφῆ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἔθεσε κάλυμμα λευκὸν μετάξινον μὲ χρυσοὺς κρίνους. Ἐπειτα νεύσας εἰς τοὺς δύο ὑπηρετάς νὰ ἐξέλθωσιν, ἐπλησίασεν εἰς τὴν νεάνίδα, καὶ λαβὼν αὐτὴν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν τὴν ἐσθίωσε μετὰ μόθου ὡς νὰ ἦτον σῶμα ἀδύνατον νὰ κινήθῃ. Μετὰ ταῦτα προσπαθῶν νὰ προφέρῃ καλῶς τὴν Ἰταλικὴν, ἤρχισε νὰ συνομιλῇ μὲ αὐτὴν μὲ ἐρασίαν ζωηρότητα.

Διατί σὲ εὕρισκω οὕτω τετραγαμένην ὦ ἡγαπητή μου; Ἴσως σὲ ἀπώθησα ὅταν ὁ φόβος ἐπὶ τῆς ἀλώσεως τῆς πατρίδος σου σὲ παρεκίνησε νὰ μὲ ζητήσῃς καὶ νὰ ἐπικαλεσθῆς τὴν βοήθειάν μου ἐναντίον τῆς ἀσωτείας τῶν στρατιωτῶν μου; μάλιστα σὲ προσεδέχτην καὶ σὲ ἔσωσα ἀπὸ τὸν ὄχλον διορίσας τὸν Βλάκοιεν νὰ σὲ ἀσφαλίσῃ ὑπὸ τὴν προστασίαν μου. . . . . Σιωπᾶς, καὶ τρέμεις! . . . . Τώρα ἐνθυμοῦμαι ὅτι μὲ ἐπαρακάλεσας ὑπὲρ τοῦ πατρὸς καὶ μητρὸς καὶ ἄλλων συγγενῶν σου οἵτινες αἰχμαλωτίσθησαν! . . . εἶναι ἴσως τοῦτο τὸ ὁποῖον σὲ θλίβει; . . . . Ἄχ!, ὅτι δὲν ἔπραξα ἕνεκα λήθης θάλω θραπείσει τώρα μὲ ἐν μόνον νεῦμα. . . . Σήκω, ἔλα λοιπὸν θελκτικῆ μου Κυρία, δεῖξόν μοι τὴν ἀστερωπὴν τοῦ γέλωτός σου, τὴν γαληνιαῖαν ὄψιν σου. Ἐδῶ ἡγαπητή μου εἰμεθα μακρὰν τῆς παραχῆς τοῦ πεδίου, καὶ ἡ γλυκεῖα εἰρήνη ἥτις μᾶς περικυκλῶνει προκαλεῖ εἰς τρυφερότητα . . . . . εἰς ἔρωτα.

Οὕτως εἰπὼν τὴν ἐνηγκαλίσθη, τὴν ἐτράβηξεν ἐπὶ ἀνακλιντροῦ καὶ εἰσας τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς, τῆς ἔλυσεν χορατεύων τὰ

μαλλία, τὰ ὁποῖα κατὰ μακροῦς καὶ μαύρους πλοκάμους ἔπασαν ἐπὶ τῶν ὤμων καὶ τοῦ κόλπου τῆς.

Αὕτῃ ἐντρομος μόλις ἐτόλμα νὰ βλέπῃ τὸν βασιλέα, μάλιστα ἐκάλυψε τὸ ὠραιότατον πρόσωπον, καὶ δειλῶς ἀποσυρομένη ὑπῆγε νὰ τεθῆ κατὰ τὴν ἄλλην ἄκραν τοῦ ἀνακλιντροῦ, ὅτε ὁ Κάβρολος τὴν ἐβίασε νὰ καθίσῃ. Αὐτὸς ὅμως εἰς ἐκείνην τὴν στιγμήν δὲν εἶχε διάθεσιν νὰ εὐχαρισηθῇ εἰς τὸ μονολόγιόν του καὶ εἰς τὴν ἐνφοβὸν ἀπομάκρυνσιν αὐτῆς. Διὸ πάλιν μὲ αὐξάνουσαν ὀρμὴν τὴν ἐπλησίασε καὶ μὲ εὐγενὲς πνεῦμα ἀπέβαλε τὰς χεῖράς τῆς ἐκ τοῦ προσώπου, καὶ τὴν ἠνάγκασε νὰ σηκώσῃ τὴν κεφαλὴν εἴττων τὸν δείκτην ὑπὸ τὸν πώγωνα αὐτῆς. Τὸ νὰ ἴσταιται πολλὴν ὥραν κύπτουσα καὶ κεκαλυμμένη, τὸ πεφοβημένον ἐρούθημα καὶ ἡ συστολὴ τοῦ νὰ εὕρισκῃται κατὰ πρώτην φορὰν ἐνώπιον βασιλείως, ἀνέσρεψαν τὸ αἷμα, ὥστε ἡ ὠχρότης ἐγάθη ἀφίνουσα εἰς τὰς παρεῖας τὸ ζωηρὰ χρώματα χλοεράς καὶ ἀνθηρᾶς ὠραιότητος. Τὰ ἐμψυχωμένα ὄμματα ἐσπινθηροβολουῖσαν, καὶ τὰ ἐρυθριασμένα χεῖλη ἐφάνησαν τόσον ὠραία καὶ θελκτικὰ εἰς τὸν βασιλέα, ὥστε ὀρμητικῶς, καὶ χωρὶς αὐτὴ νὰ προλάβῃ ὅπως τὸν ἐμποδίσῃ αὐτὸς, τὰ ἐφίλισε. Ἡ Μαρία ἐκραύγασεν ὡς νὰ εἶχε πληγωθῆ, ἐσηκώθη, ἀγκαλιὰ καὶ αὐτὸς τὴν περιέζωνε μὲ τοὺς βραχίονας, ἔθεσε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ διὰ τὸν ἀπομακρύνῃ, καὶ ἀπετραβίχθη ὅπισθεν καμυλωσασα τὴν ῥάχην. Μὴ μὲ ἐγγίξῃς; Κύριε. . . . . ἄφρασε. . . . Ἐγὼ ἦλθον θελκτικῶς ὅπως τὴν προστασίαν καὶ εὐσπλαγγίαν σου. Θέλεις νὰ ἀπατήσῃς τὴν ἐμπιστοσύνην μου; Νὰ μὲ κάμῃς νὰ μετανοήσω ἐπειδὴ σὲ ἐνόμισα εὐσπλαγγον καὶ ἐνάρετον; νὰ πεισθῶ ὅτι ὁ βασιλεὺς εἶναι ὁμοῖος μὲ τοὺς στρατιωτὰς του; . . . . . Παῦσε. . . . . παῦσε. . . . . σὲ παρακαλῶ ἀφίσάτέ με. . . . . πῶς!— ἐνῷ ἐγὼ ἐστοχαζόμεν νὰ σὲ ἴδω κινούμενον πρὸς ὠφέλειαν τῶν ἀκριβῶν μου ἀντικειμένων, ἐξ ἐκνότητος νὰ γίνω θῦμα δυστυχέστερον ἐκείνων, ἐνός, ὅστις μὲ ἓνα μόνον λόγον ἠδύνατο νὰ μᾶς σώσῃ ἅπαντας; . . . . Ὡραία Μαρία, ὀνομάζεις δυστύχημα τὸ νὰ ἀρέσκῃς εἰς Κάβρολον τὸν θον; Ἡξέουρες ὅτι ὁ ἔρωσ τοῦ καὶ αἱ χάριτες εἶναι πράγματα πολύτιμα, καὶ ὅτι αἱ εὐγενέστεροι δέσπονται ἤθελε νομίζονται εὐτυχεῖς εὕρισκόμενοι εἰς τὴν εἶσιν σου; Ὡ! ἄς ἔχουν αὐταὶ τοιαύτην δύσφημον τιμὴν! . . . . Ἐγὼ εὐαρεστοῦμαι εἰς ἄλλο καύχημα. Ἀφίσάτέ με ἀγνήν, καὶ εἶλει νομίζομαι μεγαλητέρα πάσης ἄλλης ἥτις καλῖπτει τὸ αἶσχος καὶ τὴν διαφθορὰν ὑπὸ ἐνδύματα χρυσὰ καὶ ἀργυρά, καὶ ὑπὸ στολίδια πολυτίμων λίθων! Ἡ αἰσχύνῃ δὲν ἔχει κάλυμμα νὰ κρύπτηται, οὔτε φῶς νὰ σκοτιζῆται, οὔτε δύναμιν νὰ ἐ-

ξαλείφεται . . . . Σιωπή, σιωπή κόρη μου, ἡ φωνή σου ἔχει δυνατὰ, καὶ εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ βασιλέως δὲν πρέπει νὰ ἀκούεται ἐμὴ μία μόνη . . . ἡ ἰδική του. Ἐκδύθητι εὐθὺς ἐκείνην τὴν αὐστηρότητα ἧτις κακῶς προσαρμύζεται εἰς ἐσὶ ὠφελήθητι ἀπὸ τὴν τύχην, ἡ ὁποία σοὶ μῆδιᾶ, καὶ στοχάσου ὅτι ὁ κόσμος προσκινεῖ ἐμπροσθεν τῶν ἐνδόξων εὐτυχῶν καὶ καταπατεῖ τοὺς ἀφανεῖς οἴαινας εὐδὲν ἄλλο ἔχουν ἢ τὴν ἀρετὴν των. Καταπραῦνθητι ὦ ἠγαπητή μου! Ἐγὼ θέλει σὲ καταστήσω Κυρίαν τοῦ θησαυροῦ τῶν χαρίτων μου.—Σὺ ἤμπο-
 ρεῖς νὰ τὰς διασπείρῃς εἰς τὸ πλῆθος, καὶ αὐτοὶ, πίσειόν μοι δὲν θέλουν σὲ κάμει νὰ δώσῃς λόγον διατὶ αὐταὶ εἶναι ὑπὸ τὴν ἐ-
 ζουσίαν σου, ἰκανοποιούμενοι μόνον εἰς τὸ νὰ γνωρίζουν ὅτι ἠμπορεῖς
 νὰ τοῖς δώσῃς πᾶν ὅ,τι ζητοῦν!—Ἡ καρδία σου τοιουτοτρόπως θέ-
 λει χαίρειται ἐυεργετοῦσα . . . Ὡ μὴ, μὴ με μιάζῃς! . . . αὐτὴ εἶναι
 ὁμιλία τοῦ ὄφους . . . Τὸ ἤξυρόν, καὶ δὲν με πείθει ἡ ἰδέα ἢν βούλεται
 νὰ μοὶ ἐμπνεύσῃ διὰ μέσου τοῦ στόματός σου, διότι καὶ αὐτὴ ἡ
 εὐσπλαγχνία καὶ ἡ εὐεργεσία, πηγάζουσαι ἀπὸ ἀκάθαρτον πηγὴν ἀ-
 πακαθίστανται δηλητήριον ἀντὶ βαλσάμου. Ἄφες με, ἐγὼ ποτὲ δὲν
 θέλω σοὶ ὑποχωρήσει! . . . Οὕτως εἰποῦσα ἀπεσπάσθη ἀπὸ τοὺς
 βραχιώνιας του, ὤρμησεν ὡς παράφρων πρὸς τὴν θύραν καὶ τὴν ἤ-
 νοιξε . . . .

Ἄλλ' ὁ φύλαξ ὑπόπτως μειδιῶν τὴν ἐκράτησε θύρτων ἐμπροσθεν
 τὴν λόγην, καὶ ἡ Μαρία βλέπουσα ματαιουμένην πᾶσαν αὐτῆς προ-
 σπάθειαν, καὶ μὴ δυναμένη νὰ ὑποφέρῃ τὴν ὀλεθρίαν ἔκφρασιν χα-
 μερπεστάτης προσβολῆς ἧτις ἐφαίνετο εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέ-
 ως, ἀνεπήδησε καλύπτουσα τοὺς ὀφθαλμούς της μέσα εἰς τὸ δωμά-
 τιον τοῦ Καρρόλου, ὅστις βέβαιος ὦν ὅτι τὸ λάφυρον δὲν ἤθελεν
 ἐκφύγῃ, ἀταράχως εἶχε θεωρήσει τὰς ἀνωρελεῖς ἀποπείρας της.—Μαρία,
 εἶναι ματαία πᾶσα προσπάθειά σου τῆς εἶπε, εἶσαι ἰδική μου . . .
 καὶ στοχάσου ὅτι δύναμαι νὰ κατορθώσω ὅ,τι θέλω.—Ἤμπορεῖς νὰ
 με φονεύσῃς ἀλλ' ἔχι νὰ με μολύνῃς. Δύνομαι νὰ σὲ νικήσω ὦ χα-
 ριτωμένη μου ἀπειθῆς! Χαμερπῆς νίκη! ἀνέκραξεν ἡ νεάνις, καὶ ὁ
 Κάρρολος ἐρεθισθεὶς εἰς τὰς ἐπιθυμίας του ἀπὸ μίαν φιλονεικίαν εἰς
 τὴν ὁποίαν δὲν ἦτο συνήθης, καὶ προσβληθεὶς ἀπὸ τὸν ἦχον τῆς
 λέξεως «χαμερπῆς» λαμβάνων τὴν ὀργίλον καὶ ὑψηλόφρονα κλίσιν
 του εἰς τὸ θυμῶδες, τὴν ἐπίασεν ὀπισθεν ἐκ τῆς ζώνης, καὶ με ἄ-
 γριον βλέμμα καὶ ἀσθμένους τὴν ἔσυρε βιαστικῶς, ὅταν αὐτὴ, ἧτις
 ἐπιάνετο ἀπὸ κάθε ἐπιπλον ὕπερ ἀπῆντα, καὶ ἐδιπλώνετο διὰ νὰ
 ἀντέχῃ καὶ δυνατὰ ἐσηρίζετο με τοὺς πόδας ἐπὶ τῆς γῆς, διὰ μίας
 ἐσηκώθη, καὶ τείνουσα τὸν βραχιῶνα εἰδείξε τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου,

καὶ, ἰδέ την, αὐτὴ ὀνομάζετο Μαρία, καὶ τώρα θέλει ὑποστηρίξει
 ταύτην τὴν Μαρίαν ἧτις τὴν ἐπικαλεῖται! . . . αὐτὴ ἦτο παρθέ-
 νος, καὶ εἰς βοήθησεν ταύτην τὴν ἀδύνατον παρθένον ἧτις τῆ συσέ-
 νεται! . . . ἰδέ την! ἰδέ την! . . . Ἐὰν ἦται χριστιανὸς δὲν θέλει δυνη-
 θῆς νὰ ἀμαρτήσῃ, ἐνώπιον ἐκείνης ἧτις ὑπῆρξε μήτηρ τοῦ Κυρίου μας
 διότι ἦτον ἀγνή!

Ὁ κατ' ἐμπνευσιν τῆς θείας τῆς πίστεως λόγος, τὸ θαρραλαῖον
 ὕφος, τὸ ἀγνὸν τῆς παρακλήσεως, βαθέως συνεκίνησαν τὴν καρδίαν
 τοῦ Καρρόλου, καὶ διὰ μίας ἐξησθένησαν τὸν μέγαν του ἐρεθισμόν.
 Ἐθεώρησε τὴν εἰκόνα, ὠχρίασε, . . . ἐχαμίλωσε τὰ βλέμματα ἐπὶ
 τῆς νεάνιδος τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀφίσει ἐλευθέραν, καὶ ἧτις ἦτον ἤδη
 γονατισμένη, ἐπειτα κλίνας καὶ λαβὼν μεταξὺ τῶν χειρῶν του τὴν
 κεφαλὴν της, τὴν ἐφίλισεν ἐλαφρῶς εἰς τὸ μέτωπον, ἐπομένως, «πα-
 ρακαλεῖ δι' ἐμὲ» εἶπε καὶ ἀνεχώρησεν ἐκ τοῦ κοιτώνο. Μετὰ δύο
 ὥρας ἡ Μαρία εἶχεν ὀδηγηθῆ ἐμπροσθεν τοῦ βασιλέως Καρρόλου,
 ὅστις περικυκλωμένος ἀπὸ τοὺς ἰππῶτας, τοὺς δούκας του, καὶ ἀρ-
 χηγούς τῆς στρατιᾶς, τὴν ἐπρόσμενεν εἰς εὐρύχωρον αἴθουσαν. Μόλις
 ἐμβῆκεν ἐκεῖ διὰ τοῦ φωτός τῶν καιομένων λαμπάδων, διέκρινεν ἄ-
 παταν τὴν οἰκογενεῖάν της, καὶ ἡ καρδία της δυνατὰ ἔπαλε, καὶ ἡ-
 ρυβρίασαν αἱ παρειαὶ της, ὅτε μεταξὺ τῶν ποθητῶν της εἶδε νέον,
 ὅστις θεωρήσας αὐτὴν τῆς διεύθυνε βλέμμα ὑποπτον καὶ ἀκλονήτου ἔρωτος.

Ὁ Κάρρολος ἠγέρθη, καὶ προύχωρησεν ὀλίγα βήματα ἐμπροσθεν
 τῆς Μαρίας. Ἐθαύμασαν οἱ περιεστῶτες εἰς τοιοῦτον δείγμα τιμῆς
 πρὸς γυναῖκα δυσγενῆ καὶ ἀσήμενον, ἀλλ' ὁ βασιλεὺς θεωρῶν αὐ-
 τὴν εὐνοικῶς εἶπε. Ὅτε εἰς τὸν ἀνάβρασμόν τῆς νίκης σήμερον τὸ
 πρωτὶ, οἱ στρατιῶταί μου διέτρεχον τὴν πόλιν, ἀχαλίνωτοι κατὰ τὴν
 στρατιωτικὴν ἀπόλειαν ἠκολούθουν τὰς ἐμφύτους ὀρμάς των, αὐτὴ
 κατέφυγε πρὸς με ζητοῦσα καταφύγιον ἐναντίον τῶν προσβολῶν τῶν
 καταδικωτῶν της, καὶ ὅπως μοὶ συστήσῃ τὴν διάσωσιν τῶν πολυ-
 τήμων τῆς καρδίας της ἀντικειμένων. Ἐγὼ τὴν ἐδέχθην καὶ διέταξα
 νὰ τὴν ὀδηγήσωσιν, ὅπως τὴν ἐκβάλλωσιν ἀπὸ τὰ βλέμματα καὶ
 τὰς κακὰς ἀποπείρας ὁποιοῦδήποτε, εἰς τὰ ἐν Τοσκανέλλα δι' ἐμὲ
 παρασκευασθέντα δώματα.—Κάποιος, ἐπιθυμῶν νὰ δοκιμάσῃ τὰς ἐ-
 πιθυμίας μου, τὴν ἐκλείσεν εἰς αὐτὸν τὸν θαλαμὸν μου.—Ἐκεῖ τὴν
 εἶδον, ἐθαύμασα τὸ θελκτικὸν κάλλος της, καὶ δὲν κρόπτω ὅτι
 αὐτὴ με ἐφλόγισε.

Ὁ ἄνθρωπος ἐλησμόνει ὅποια εἶναι τὰ χρέη ἐνὸς βασιλέως, ἀλ-
 λ' ἐκείνη δὲν ἐλησμόνησε ἐκείνην, ἄπερ ἀποκαθιστῶσι μίαν γυναῖκα
 ἐνδοξον.—Ἄδδε, εἶπεν ἀποτεινόμενος εἰς τὸν νέον ὅστις με ἔρωτα

τήν εἶχε θεωρήσει, λάβε! Ἐξέρω ὅτι αὐτὴ σοῦ εἶναι μελλόνυμφος, καὶ γινώριζε ὅτι αὐτὴ εἶναι ἀξία τοῦ ὀνόματος ὃ φέρει.

Εἰθίως μία φωνὴ ὑπερμέτρου χαρᾶς ἀντήχησεν εἰς τὴν αἰθουσαν, ἐνῶ παντοῦ εἰς τὰ περίεξ ἐπεκράτει ἄκρα σεβασμοῦ σιωπὴ.

Ἐνῶ ἡ Μαρία ἠύρισκτο πλησίον τοῦ Καββόλου, αὐτὸς λαβῶν δακτύλλιον πολυτιμιωτάτου λίθου ἀπὸ τὸ δάκτυλόν του τὴν ἐπαρακάλεσε νὰ τὸ δεχθῆ ὅπως τῇ χρησιμότητι εἰς τὸν γάμον της. Αὐτὴ ἤθελεν ἀποποιηθῆ νὰ λάβῃ ἅπαντας αὐτοῦ τοὺς θησαυροὺς, προκειμένου λόγου νὰ πληρωθῆ πταίσμα τι, ἀλλ' ἐδέχθη τοῦτο ὡς προσφερόμενον ἀπὸ γενναῖον φίλον σχεδὸν εἰς ἀνταμοιβὴν τῶν εὐγενῶν ἐκείνων αἰσθημάτων, τὰ ὅποια αὐτὴ ἐνόμιζε πολυτιμότερα τῆς ζωῆς.

Εἶθε ὅλοι οἱ ἰσχυροὶ νὰ ἀπῆνθουν πάντοτε, ἐκείνους οἵτινες ἀνθίστανται εἰς τὰς ἀνοσίους ἢ ἀθεμίτους ἐπιθυμίας των, μὲ τὸν εὐγενῆ καὶ ἅγιον θυμὸν τοῦ λογικοῦ, μὲ τὸν ἀξιοπρεπῆ τόνον τῆς ἀληθείας καὶ μὲ τὴν καταφρόνησιν πρὸς τὰς αἰσχροὺς χάριτας! Τότε πόσον συχνότερα ἤθελεν ἀκολουθῆται ἡ ὁδὸς τοῦ δικαίου, καὶ ἤθελεν ἀκούωνται φωναὶ ἐπαίνου καὶ εὐλογίας ἀντὶ μίσους καὶ κλαυθμοῦ!

(Ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ.) Ω.

Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΟΧΗΣ.

(ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΔΙΗΓΗΣΙΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΑΣ.)

Πτωχὸς ἀλιεὺς ὀνόματι Γεώργιος, ὅστις δὲν ἤξευρε τὸ ἐσπέρας πῶς ἤθελε προβλεφθῆ τὴν ἐπιζύριον διὰ τὰς χρεῖας του, εἶχεν ἀπεράσει σχεδὸν μίαν ὀλόκληρον νύκτα ὀψαρεύων χωρὶς νὰ πιάσῃ οὔτε τὸ παραμικρόν. Αὐτὸς εἶχε ρίψει εἰς ὅλα τὰ μέρη τὰ δίκτυά του, καὶ ἀποσύρων αὐτὰ δὲν εὕρισκεν εἰμὴ χόρτα καὶ ἄμμον. Κουρασθεὶς ἀπὸ τοῦτον τὸν ἀνωφελῆ κόπον ἀπεφάσισε νὰ τὸν ἀπαρτήσῃ, ὅτι τέλος πάντων τὸ δίκτυον ἐγένισσε. Ὁ ἀλιεὺς τὸ ἐσήκωσε μὲ μέγιστον κόπον, τόσο ἦτον βαρὺ, μόλις τὸ ἐναπέθεσεν εἰς τὴν λέμβον του, εἶδε νὰ ἐξέρχεται ἀπὸ αὐτὸ ἀνθρωπίσκος μαῦρος ὅστις, χωρὶς ἄλλο προϊόνιον τῷ εἶπε·

—Τί μοῦ δίδεις, ἂν σὲ κάμω εἰς τὴν στιγμὴν πλούσιον;

Ὁ ἀλιεὺς ὅλος συγχισμένος τῷ ἀπεκρίθη·

—Θέλει σοῦ δῶσω ὅ,τι ἀκριβότερον ἔχω.

Ὁ δυστυχὴς ὁμιλῶν οὕτως δὲν ἐσκέπτετο βεβαίως οὔτε εἰς τὴν σύζυγον του, οὔτε εἰς τὸ τέκνον του, ἀλλ' εἰς τὸν σκύλον του, εἰς

τὸν αἰλουρόν του ἢ εἰς τὸ ἐορτάσιμον αὐτοῦ φόρεμα. Ὁ Διάβολος, ἀγχινοῦστατος εἰς τὸ νὰ ζητήσῃ μίαν ἐξήγησιν, ἔπευσε νὰ γεορώσῃ τὴν πραγματείαν. Συνεφώνησαν ὁ ἀλιεὺς νὰ φέρῃ ἐπὶ δεκαεξ ἔτη, κατὰ τὴν προσδιορισμένην ἡμέραν, τὸ ἀκριβέστερόν του ἀντικείμενον καὶ πρὸς ἀνταμοιβὴν τοιαύτης συνθήκης, ὁ βασιλεὺς τοῦ ἄδου ἐβρίψεν εἰς τὰ δίκτυα τοῦ ἀλιεῦς τοσαύτην ποσότητα χρυσοῦ, ὥστε ἐπλήσθη ὅλη του ἡ λέμβος. Μὲ τὴν βοήθειαν τῆς συζύγου του ὁ Γεώργιος ἔφθασε νὰ μεταφέρῃ τὸν θησαυρόν του εἰς τὴν καλύβην του. Ἐπειτα, μετὰ τινος ἡμέρας, αὐτὸς μεθ' ὅλης τῆς οἰκογενείας του κατεστήθη εἰς τὴν πόλιν, ἡγόρασεν ὠραίαν οἰκίαν καὶ ἔζων μετὰ τῶν εὐδαίμωνων τοῦ κόσμου. Ὁ υἱὸς ἐπήγαιεν εἰς τὸ σχολεῖον, καὶ διεκρίνετο διὰ τὴν ἐπιμονὴν του καὶ ἐπιμέλειαν.

Ὁ Γεώργιος ἐν τῷ μέσῳ τῶν εὐχαριστήσεων ἃς τοῦ ἐπροξενούσεν ἡ τύχη, ἐπροσπάθει νὰ λησμονήσῃ τὴν ὑπόσχεσιν ἣν εἶχε κάμει εἰς τὸ πονηρὸν πνεῦμα. Ἐν τοσοῦτῳ αὐτὴ παρηστένετο ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν εἰς τὸν στοχασμόν του, καλύπτουσα τὴν καρδίαν του μὲ σκοτεινὸν νέφος. Ὅταν εἶδε τὸν νέον του υἱὸν νὰ μεγαλώνῃ καὶ νὰ αὐξάνῃ μὲ τὰς εὐτυχεῖς του ἀρετὰς, κατέλαβεν ὅτι αὐτὸ ἦτον τὸ ἀκριβέστερόν του εἰς τὸν κόσμον ὅπερ ὁ Διάβολος ἤθελε ἀναμφιβόλως νὰ καθέξῃ, καὶ τότε ἀντὶ νὰ χαίρεται μὲ τὰ χαϊδία τοῦ ἀθώου πλάσματος, τὰ ἐσπρωχνε μετὰ φρίκης καὶ κάποτε μετ' ὀργῆς. Ἡ ἐποχὴ ἐπλησίαζεν ὅτε αὐτὸς ἐμελλε νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὀλιθηρίον του ὑπόσχεσιν, καὶ ἡ τρομερὰ αὕτη πρόσοψις ἀπεμάκρυνεν ἀπ' αὐτοῦ πᾶσαν χράν καὶ πᾶσαν ἀνάπαυσιν. Ματαιῶς ἐπροσπάθει νὰ ἀπατηθῆ, νὰ διασκεδάξῃ μὲ τὰς εὐχαριστήσεις ἃς τινος ὁ χρυσὸς ἐδύνατο νὰ τοῦ προξενήσῃ. Φάντασμα τοῦ παρηστένετο εἰς τὸ μέσον τῶν εὐωχιῶν του· φωνὴ τις ἐξωτερικὴ τῷ ἐκραύγαζεν ὅτι δι' ἐν ἀχρεῖον σεληγητρὸν αὐτὸς εἶχε πωλήσῃ τὸν μονογενῆ του υἱόν, καὶ ἀφιερῶσει εἰς τὸν ἄδην δύο ψυχὰς ἐν ταύτῳ. Συχνάκις τὸν ἠύρισκον καθήμενον εἰς γωνίαν σκοτεινοῦ δωματίου, στηρίζοντα τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν χειρῶν του, κλαίοντα, λυγγίζοντα, καὶ ἐπικαλούμενον μὲ πικρὰ παράπονα τὴν εὐσπλαγχνίαν τοῦ Θεοῦ. Πολλάκις ὁ υἱὸς του τὸν ἠρώτησε ἐπὶ τῆς αἰτίας τῆς θλίψεώς του καὶ ἐπροσπάθει νὰ τὸν παρηγορήσῃ. Αἱ ἐρωτήσεις του, ἡ φροντίς του, τὰ δειγμάτια τρυφερότητος, ἀντὶ νὰ ἡσυχάζωσι τὴν σύγχυσιν τοῦ δυστυχοῦς Γεωργίου, τὴν ἠύξανον περισσότερον. Αὐτὸς ἀπεμακρύνετο ἀπὸ τὸν υἱόν του ἢ τὸν ἐδιώριζεν ἀγρίως νὰ ἀποσυρθῆ. Μίαν ἡμέραν τελοσπάντων, ὁ παῖς ριπτόμενος εἰς τὰ γόνατά του τὸν ἐζώρκησε νὰ τοῦ φανερώσῃ τὸ μυστικόν του μὲ φωνὴν τόσο φιλικὴν καὶ μὲ τοιαύτας ἐνστάσεις,

ὥστε ὁ Γεώργιος, μὴ δυνάμενος ν' ἀνδείξῃ πλέον εἰς τοιαύτην παράκλησιν, τῷ ἐνεπιστεύθη τὸ τρομερὸν του μυστήριον.

Ὁ υἱὸς ὑπῆγεν εὐθὺς νὰ εὕρῃ ἕνα του διδάσκαλον, ἄνθρωπον σοφὸν καὶ συνετὸν, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχε μεγάλην πίσιν, καὶ διηγηθεὶς τὰ πάντα, τοῦ ἐζήτησε συμβουλὴν ἐπὶ τοῦ πραχθησομένου. Ὁ Διδάσκαλος ἐοκέφθη διὰ τινὰς στιγμάς, μετὰ ταῦτα τὸν παρεκίνησε νὰ ἐνδυσθῇ φόρεμα ἐκκλησιαστικόν, νὰ θέσῃ μερικὸς σαυροὺς ἐπὶ τοῦ στήθους του καὶ νὰ ὑπάγῃ αὐτὸς ὁ ἴδιος θάρραλέως εἰς τὸν τόπον ὅπου ὁ πατήρ του ἐμελλε νὰ τὸν θέσῃ μετὰ τῶν ὀνύχων τοῦ Διαβόλου. Ὁ νέος ἐνθάρρυνθεὶς ἀπὸ εὐσεβῆ καὶ θεϊκὴν ἀπόφασιν, δὲν ἀμφίβαλε νὰ ὑπακούσῃ τῇ συμβουλῇ ταύτῃ. Ἐπέστρεψε πρὸς τὸν πατέρα του, ἔκαμε νὰ τῷ δείξῃ τὸν τόπον ὅπου πρέπει νὰ εὕρῃ τὸν σατανικὸν βασιλέα, καὶ τὸν δρόμον ὅστις ἐκεῖ προάγει, καὶ ἀνεχώρησεν.

Τὸ ἐσπέρας, ἀφοῦ ἐπλανήθη διαρκούντων δύο ὥρων εἰς σκοτεινὸν δάσος, ἀνεκάλυψε καλύβην ἣτις εἶχεν ἀκατοίκητος καὶ διεθυβήθη πρὸς αὐτὸ τὸ μέρος. Βυβαίνων, εὗρισκει γραϊάν τινα καὶ τῆς ζητεῖ φιλοξενίαν διὰ τὴν νύκτα.

—Εὐχαριστῶς ἤθελε συγκατανεύσω, ἀπεκρίθη ἡ γραϊὰ, ἀλλὰ φοβῶμαι μήπως ἐδῶ δὲν εἶσθε ἐν ἀσφαλείᾳ, διότι ἐγὼ δώδεκα υἱοὺς οἵτινες εἶναι σκληροὶ κλέπται, ἂν σὲ ἐβλεπον, ἐδύναντο εὐκόλως νὰ σὲ φονεύσωσι. Ὅμως ἂν θέλῃς νὰ μείνῃς, θέλει δοκιμάσω νὰ σὲ κρύψω ἀπὸ τὰ βλέμματά των.

Ὁ νέος, μὴ τολμῶν νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ὁδοιπορίαν του, ἐδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην. Ἡ ξενοδόχος του τὸν ὠδήγησεν εἰς τὸ μαγεῖριον, καὶ τὸν ἔκρυψεν εἰς τὸν κλίβανον. Μετὰ τινὰς στιγμάς φθάνουσι οἱ κλέπται, οἵτινες μόλις ἔθεσαν τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῆς καλύβης ὁσφραίνονται τὴν παρουσίαν ἀνδρός, καὶ ἐρωτῶσι τὴν μητέρα των ποῦ εὗρισκεται. Αὐτὴ προσπαθεῖ ματαίως νὰ κρύψῃ τὴν ἐπίσκεψιν ἣν ἔλαβεν, οἱ κλέπται ἐπαπειλῶσι νὰ κάμωσιν ἐρεύνας, καὶ ἡ γραϊὰ ἀνήσυχος τοὺς ὁμολογεῖ τὸ παρελθόν, καὶ δυνάμει παρακλήσεων ἐπιτυγχάνει παρ' αὐτῶν τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι δὲν θέλει πειράξωσι τὴν ζωὴν τοῦ προστατευομένου της. Αὐτὴ τότε τὸν ζητεῖ εἰς τὸ ἄσυλόν του καὶ τὸν φέρει ὅλον τρέμοντα ἐν τῷ μέσῳ δώδεκα κλεπτῶν, οἵτινες τὸν ἐρωτοῦσι πότεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει. Ὁ νέος τοὺς διηγῆται ἀθῶως τὴν ἱστορίαν του, καὶ οἱ λησταὶ καγχάζουσι διὰ τὴν ἀνοησίαν τοῦ δυστυχοῦς νέου ὅστις ὑπάγει ἀφ' ἑαυτοῦ του μὲ εὐχαρίστησιν νὰ εὕρῃ τὴν κατοικίαν τοῦ Διαβόλου. Ἐπειδὴ ἐγνώριζον τὴν εἴσοδον τῆς κατοικίας ταύτης, ἔδειξαν εἰς τὸ δυσχερὲς σύ-

μα τὸν εὐθύτερον δρόμον ὅπως φθάσῃ ἐκεῖ, καὶ εἰσίτι τῷ ἐπρόσφεραν τινὰ ἵνα τὸν ὀδηγήσῃ. Τὴν ἱπαυρίον ὁ νέος, ὄν περ αἱ χωρατεύσεις τῶν ληστῶν δὲν ἐδυνήθησαν διόλου νὰ κλονίσωσι τῆς ἀποφαστικῶς του, ἐτοιμάσθη νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἐπικίνδυνόν του ὁδοιπορίαν. Εἰς τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἐμελλε ν' ἀναχωρήσῃ, ἡ γραϊὰ τὸν ἐπλησίασε, καὶ τῷ εἶπεν.—Ἄν φθάσῃς ἕως εἰς τὸν Διάβολον, ἐρώτησέ τον, σὲ παρακαλῶ, τί πρέπει νὰ κάμῃ ἵνα καθαρισθῇ ἀπὸ τὰ ἐγκλήματά του εἰς, ὅστις ἐφόνευσε καὶ ἐκλεψε πολλοὺς· καὶ ἂν ἐκφύγῃ τὸν κίνδυνον ὅστις σὲ ἐπαηλεῖ, ἔλθε, σὲ παρακαλῶ, νὰ μοι φέρῃς τὴν ἀπόκρισιν τοῦ Διαβόλου. Ἐπεθύμουσι οἱ υἱοὶ μου νὰ ἦθελαι παραιτηθῶσιν ταύτης τῆς τρομερᾶς ζωῆς, καὶ νὰ γίνωσιν, ἂν δυνατόν, ἄξιοι ἀνθρώποι.—Ἐλπίζω, εἶπεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀλιέως, ὅτι ὁ Θεὸς θέλει μὲ εὐσπλαγχνισθῆ· καὶ ἂν δυναθῶ νὰ σοὶ φέρω τὴν ἐπιθυμητὴν σου ἀπόκρισιν, ἔσο βεβαίᾳ ὅτι θέλει τὴν λάβεις. Ὁ ληστὴς τὸν ὠδήγησεν πλησίον εἰς ἕν σπηλαῖον κλεισμένον μὲ σιδηρὰν θύραν, καὶ ἀνεχώρησε μετὰ μεγίστης σπουδῆς. Ὁ νέος ἐκτύπησε μὲ τολμηρὰν χεῖρα, ἡ θύρα περιήλθε μετὰ μεγάλης ταραχῆς ἐπὶ τῶν γροφῶν της, καὶ αὐτὸς εἶδε ἕνα λεγεῶνα δαιμόνων νὰ συσρέφονται ὡς νέφη τυκτερίδων.

Εἰς τὴν θύραν του, εἰς τὴν θύραν τῶν θρησκευτικῶν του φορεμάτων, τῶν σταυρῶν του, τὰ κατηραμένα πνεύματα ἄφησαν κραυγὴν φρίκης, ἀπεμακρύνθησαν, καὶ ἔπειτα ὑπέστρεψαν ὑβρίζοντα καὶ ἐπαηληλῶντα αὐτόν. Ἄλλ' οὗτος, σταθερὸς καὶ ἀκλόνητος, τὰ ἐδιώρισε νὰ καλέσωσι τὸν κύριόν των, φανερόντων ὅτι δὲν ἤθελε ἀπαρτήσῃ τὸ κατώφλιον τοῦ σπηλαίου των πρὶν εἰ ἐλευθερώσῃ τὸν πατέρα του τῆς ὑποσχέσεως ἣν αὐτὸς εἶχε πραγματοποιῆ.

Οἱ διάβολοι τοὺς ὁποίους ἡ μόνη θύρα τῶν σταυρῶν του φρικτικῶς ἐθασάνιζεν, τὸν ἐξώρκησαν νὰ ἀπομακρυνθῆ, ἀλλ' αὐτὸς ἀπ' ἐναντίας ἔκαμεν ἐν βῆμα περιπλέον πρὸς τὸ μέρος των. Τότε δύο ἐξ αὐτῶν βυθισθέντες εἰς τὴν ἄβυσσον, τῷ ἔφερον περγαμίνην τινὰ· αὐτὴ ἦτον ἡ συμφωνία τοῦ πατρὸς του.

Ὁ ἔντρομος νέος τὴν ἔλαβεν εὐχαριστῶν τὸν Θεὸν διὰ τὴν ἐντελῆ ἐπιτυχίαν τῆς ἐπιχειρήσεώς του. Τῷ ἔμενον μολοντοῦτο ἕτερον ἄλλο χρέος νὰ ἐκτελέσῃ, διότι δὲν εἶχε λησμονήσῃ τὴν εὐσπλαγχνον γυναῖκα ἣτις τῷ εἶχε προσφέρει ἄσυλον.

—Πρὶν ν' ἀποσυρθῶ, εἶπεν αὐτὸς εἰς τοὺς δαίμονας, γνωστοποιῶσατέ μοι τί πρέπει νὰ κάμῃ ἵνα καθαρισθῇ τῶν ἐγκλημάτων του εἰς, ὅστις ἐφόνευσε καὶ ἐκλεψε πολλοὺς.

Διάβολός τις τῷ ἀπεκρίθη.—Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἄς φυτεύσῃ εἰς τὴν

γῆν τὴν βάρβον μεθ' ἧς ἔπραξε τὴν πρώτην του δολοφονίαν, ἃς τὴν ποτίζη ἐκάστην ἡμέραν με ὅσον ὕδωρ ἐμπεριέχει ὁ στόμιός του, καὶ θάλει δυναθῆ νὰ πιεῖται ὅτι τὰ ἐγκλήματά του ἐκαθαρίσθησαν ὅταν εἶδῃ τὴν βάρβον ταύτην νὰ ἀναπρασινίσῃ καὶ νὰ πλησθῇ ἀνθέων.

Εἰς τοὺς λόγους τούτους ὁ ὀδοιπόρος ἀπεμακρύνθη, καὶ ὑπῆγε νὰ διηγηθῆ εἰς τοὺς λησὰς πᾶν ὅ,τι τῷ ἐσυνέβη. Πρὸς ἀξιόπιστον μαρτυρίαν τῆς ἀληθείας τῆς διηγήσεώς του, αὐτὸς ἔδειχνε τὴν περγαμίνην του μεμαυρομένην τοῦ καπνοῦ τοῦ ἄδου καὶ φέρουσαν τὸν τύπον τῶν δούλων τοῦ Διαβόλου. Οἱ κλέπτει ἐπερίπαιζον τὴν ἀπόκρισιν ἣν οἱ δαίμονες τῷ ἔδωσαν· ἀλλ' ἡ μήτηρ των ἦτις ἤθελε νὰ προσπαθῆσαι τὰ πάντα ἵνα τοὺς ἀφηράσῃ τῆς ἀτιμίας αὐτῶν διαγωγῆς, κατέπεισε τὸν νεώτερον νὰ φυτεύσῃ τὴν βάρβον του εἰς τὴν γῆν· μετὰ ταῦτα ἀμφότεροι ἐγέμισαν τὸ στόμιόν των εἰς τὴν πηλοειχώρον πηγὴν, καὶ ἐπέστρεψαν ἵνα ποτίσωσι τὸ ξηρὸν ξύλον. Ὁποῖος ὁ θαυμασμὸς τῶν ληστῶν, ὅτε εἰς τὴν δευτέραν πότισιν αὐτοῦ, εἶδον τὴν βάρβον νὰ ἀναπρασινίσῃ καὶ νὰ ἐκβάλῃ μικροὺς κάλυκας! Ὅλοι ἔτρεξαν τότε εἰς τὴν πηγὴν καὶ ἐπότισαν ὕδατος τὸ θαυμασίον φυτόν. Ταχέως ἐκ τοῦ κορμοῦ τούτου πρὸ πολλοῦ ὑπερημένου πικτὸς ὕγρου εἶδον νὰ ἐκβαίνουσι κλάδοι ἐπὶ τῶν κλάδων ἐκείνων ἐδολάγησαν ἄνθη, μετὰ ταῦτα χρυσὰ μῆλα τὰ διεδέχθησαν, τὰ μῆλα ἐκεῖνα ἔπεσαν κατὰ γῆς, ἠνοίχθησαν, καὶ ἐξ ἐκάστου ἐκείνων τῶν καρπῶν ἐπέταξε μία λευκὴ περιστέρα, ἣτις ὑψώθη πρὸς τὸν οὐρανόν. Εἰς τὴν εἶαν τοιοῦτου θύματος, οἱ κλέπτει ἔπεσον γονυπετεῖς, καὶ ἐπικαλέσθησαν μετὰ δακρύων ἐνθέρμου μετανοήσεως τὴν ἐπιείκτιαν τοῦ Θεοῦ. Ὅλοι ὁμογνώμω· ἀπεφάσισαν ὅχι μόνον νὰ πραιτηθῶσι διὰ πάντοτε τῶν ληστειῶν, ἀλλὰ νὰ ὁμολογήσωσι δημοσίως τὰ ἐγκλήματά των καὶ νὰ τεθῶσι εἰς τὰς χεῖρας τῶν δικαστῶν. Ἰπῆγον εἰς τὴν πόλιν μετὰ τὴν μητέρα των καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀλιέως, φέροντες τινὰ κλιδία καὶ τινὰ μῆλα τοῦ θείου αὐτῶν δένδρου. Οἱ δικασταὶ ἀφοῦ ἤκουσαν τὴν διήγησίν των καὶ ἐκείνην τοῦ νέου των καὶ εὐσεβοῦς συντρόφου, τοὺς ἠλευθέρωσαν. Οἱ κλέπτει ἀπέδοσαν ὅλους τοὺς θησαυροὺς τοὺς ὁποῖους εἶχον κεκρυμμένους ὑπὸ τὴν κάλυβιν των, ἐξέλεξαν ἕκαστος ἓν ἐπάγγελμα, καὶ ἔζησαν ἐντίμως. Ὡς πρὸς τὸν ἀλιέα, ἐδοκίμασε τοιαύτην χαρὰν ἀναλαβῶν τὴν περγαμίνην του ὡς ἠθέλησε νὰ τὴν διανέμῃ εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Εἰς τὰ ἡμέρῳ αὐτῶν ἔδοσε μεγάλα συμπόσια ἐν οἷς ἔπαιον ὅλους τοὺς πολίτας. Οἱ πτωχοὶ, λέγουσι τὰ χρονικά, οἰκίσθησαν ὁ ἀλιεύς τοὺς ἔδοσε μέγα μέρος τῶν δοθέντων θησαυρῶν παρὰ τοῦ Διαβόλου. Μετὰ τοὺς βασιάνους οὗς

αὐτὸς ὑπέφερεν, ἔλαβε τὴν εὐτυχίαν νὰ ἀναλάβῃ τὴν εἰρήνην τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ νὰ ἀποκτήσῃ διὰ τῶν ἀγαθῶν αὐτοῦ ἔργων τὴν ὑπόληψιν τῶν συμπολιτῶν του. (Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)

Περὶ ἐγέρσεως ἠλεκτρισμοῦ ὑπὸ διαφόρων ἰχθύων.

Διάφοροι τῆς θαλάσσης καὶ μάλιστα τῆς μεσογείου, ἰχθύες, ὡς *Torpallo unimaculata* καὶ *marmorata Silurus, electricus*, *Tetraodon electricus*, *Gymnotus electricus*, ἔχουσι τὸ περίεργον ἰδίωμα τοῦ νὰ ὑπερασπίζονται μαχόμενοι μετ' ἄλλων διὰ ἠλεκτρικῶν τινάγων, δι' ὧν οἱ τελευταῖοι παραλύονται καὶ θανατόνονται. Τὰ δὲ ὄργανα, δι' ὧν ἐγείρονται οἱ ἠλεκτρικοὶ τινάγμοι, εὑρίσκονται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος, εἶναι ἰνώδους φύσεως καὶ ἔχουσι δυνατώτατα νεῦρα. Ἡ δὲ ἠλεκτρικὴ των δύναμις εἶναι ἀνάλογος τῆς ὀλικῆς δυνάμεώς των· ὅταν διακοπῶσι τὰ νεῦρα τῶν ὀργάνων τούτων, χάνεται καὶ τὸ ἰδίωμα τοῦ μεταδίδειν ἠλεκτρικοὺς τινάγμους.

Ὁ ἰχθύς, ὁ ὀνομαζόμενος *gymnotus electricus*, οὕτω ὀνομαζόμενος ἐπειδὴ ἔχει τὰ νῶτα γυμνά, ὑπάρχει εἰς τὰς λίμνας τῆς βορείου Ἀμερικῆς τόσον συχνά, ὥστε ὑπ' αὐτοῦ ἅπαντες οἱ λοιποὶ ἰχθύες ἐξώλοθρησθησαν· ἡ ἠλεκτρικὴ δύναμις τοῦ ἰχθύος τούτου εἶναι τόσον ἰσχυρά, ὥςτε καὶ τὰ μεγαλύτερα ζῶα ἐὰν προσβληθῶσι ὑπὸ τῆς ἠλεκτρικῆς αὐτοῦ δυνάμεως παραλύονται καὶ θανατόνονται. Ἄπαντες οἱ ἰχθύες γνωρίζοντες μακρόθεν αὐτὸν ἀποφεύγουσι, καὶ πολλοὶ ἀλιεῖς καθήμενοι εἰς τὰς ὄχθας τῶν λιμνῶν κρατοῦντες ἄγκυρα ἐθανατώθησαν, καθότι ὑπὸ τοῦ ὕγρου σχοινοῦ τοῦ ἠλεκτρικῶν βεῦμα πρὸς αὐτοὺς μετηνέχετο.

Πρὸς ἀλίευσιν τῶν ἐγγελίων τούτων, οἵτινες μόνον βλάπτουν καὶ ὄχι ὠφελουσι, καθ' ὃ τὸ κρέας αὐτῶν εἶναι λίαν δύσπεπτον, ὥστε σπανίως τρώγεται, ἐνδιώκουν ἡμιόνους καὶ ἵππους εἰς τὰ λιμναῖα ταῦτα ὕδατα, καὶ πέριξ αὐτῶν σχηματίζεται ὑπὸ τῶν Ἰνδιανῶν κύκλος τις· ὁ ἀσυνήθιστος θόρυβος ὑπὸ τῶν καλπάζοντων ζῶων ἀναγκάζει τοὺς ἠλεκτρικοὺς ἰχθύας νὰ ἐξέλθωσι ἐκ τῆς ἰλύος, εἰς ἣν εἶναι ἐγκεκρυμμένοι, καὶ ὀφιοειδῶς πλέουσιν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος, διαπερῶντες ὑποκάτω τῆς κοιλίας τῶν ἵππων, ἐξ ὧν πολλοὶ ὑπὸ τῶν ἀοράτων ἠλεκτρικῶν κεραυνῶν θανατόνονται. Ἄλλα ἐκ τῶν ζῶων φοβισμένα μετὰ χαίτην ἀνορθωμένην προσπαθοῦσι ν' ἀποφύγωσι τὸν ἐπαπειλούμενον κίνδυνον, ἐμποδίζονται ὅμως ὑπὸ τῶν κύκλων σχηματιζόμενων Ἰνδιανῶν. Τέλος οἱ κεκοπιαιότες ἐγγέλους ἔχοντες ἀνάγκην πλειοτέρων ἡμερῶν ἡσυχίας ἵνα ἀνανεώσωσι τὴν γαλβανικὴν

των δυνάμιν, και φοβισμένοι υπό των καλπασμάτων των ἵππων πλησιάζουσι βραδέως πλέοντες εις τὰς ὄχθας, όπου υπό πυροβόλων τραυματίζονται, και τέλος υπό βακτηριῶν ἐκ ξηροῦ ξύλου, ἐξ οὗ ἡ ἠλεκτρικὴ δὲν ἀγεται, ἐξεκλύονται. — Ε. Λ. α ν δ ε ρ ε ρ ρ .

(Ἐφημερίς τῶν Φιλομαθῶν.)

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΚΟΜΗΤΟΥ.

Ὁ τοσοῦτον λαμπρὸς και μέγας φαινόμενος ἦδη κομήτης, ἀνεκαλήφθη ὑπὸ τοῦ Κ. Δονάτη ἀστρονόμου τῆς Φλωρεντίας κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰούνιον, ἐξ οὗ και τὸ ὄνομα *Δονάτιος κομήτης*. Κατὰ τοὺς γενομένους ὑπολογισμοὺς, ὁ κομήτης οὗτος εἶναι ὁ μεγαλύτερος τῶν ὄσων ποτὲ μνημονεύει ἡ ἱστορία, διότι ὑποτίθεται ὅτι εἶναι 400 ἑκατομμύρια φορές μεγαλύτερος τῆς ἡμετέρας γῆς! Πρὸ τινων δ' ἡμερῶν ὑπολογισμῶν γενομένων εὐρέθη, ὅτι ἀπέχεν ἀπὸ μὲν τῆς γῆς 22 ἑκατομμύρια λευγῶν, ἀπὸ δὲ τοῦ ἡλίου 28. Κατὰ τὴν 22 Σεπτεμβρίου εἴλει ἀφίχθῃ εἰς τὸν Ἄρκιουρον, κατὰ δὲ τὴν 26 ἢ 27 τοῦ αὐτοῦ εἴλει γίνεαι ἀφανής. Ὡς γνωστὸν ἡ φύσις τῶν κομητῶν εἶναι εἰσέτι ἀγνωστος. Ἡ τροχὰ αὐτῶν συνήθως ἐλλειπτικὴ. Τινῶν ἡ περὶ τὸν ἥλιον περιστροφή προσιδωρίσθη· ἄλλων μὲν εἰσέτι ἀγνωστος. Ὁ φόβος, ὅστις κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος κατέλαβεν ἅπαντα σχεδὸν τὸν κόσμον περὶ τῆς καταστροφῆς τῆς γῆς, ἔνεκα συγκρούσεως αὐτῆς μετὰ τοῦ τότε ἀναμενομένου κομήτου ἦτον ἀβάσιμος, διότι ἡ σχηματίζουσα τὸν κομήτην ὕλη εἶναι τοσοῦτον ἀραιὰ, ὥστε ἡ γῆ δύναται νὰ διέλθῃ δι' αὐτῆς, και διαίρεσῃ τὸν κομήτην εἰς δύο ἀνευ τινὸς βλάβης εἰς ἑαυτήν. (Ἄστὴρ τῆς Ἀνατολῆς.)

ΑΙΝΙΓΜΑ 1.

Πράγμα εἶμαι, ὅπου φλέγω,
Νέων ὄλων τὰς καρδίας.
Τὰ κοράσια «Σὲ θέλω»
Λέγουν πάντοτε μὲ μίας.

Ἄν δὲ κάππα μοῦ προσθέσης
Πρὸ τοῦ πρώτου γράμματός μου
Τότε βέβαια θὰ μ' ἔχης
Ὡς δαμάτορα τοῦ κόσμου.

Αἰγούστινος Διβαθνήπουλος.